

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	34408
Nom	Anàlisi sociològica des d'una perspectiva de gènere
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	6.0
Curs acadèmic	2021 - 2022

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1310 - Grau de Sociologia	Facultat de Ciències Socials	2	Primer quadrimestre
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA- Sociologia	Facultat de Dret	2	Primer quadrimestre
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	Facultat de Ciències Socials	2	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1310 - Grau de Sociologia	1 - Sociologia	Formació Bàsica
1924 - Programa Doble Titulació CCPPAA-Sociologia	3 - Assignatures optatives de segon curs	Optativa
1925 - Programa Doble Titulació Sociologia-CCPPAA	3 - Assignatures optatives de segon curs	Obligatòria

Coordinació

Nom	Departament
JABBAZ CHURBA, MARCELA ISABEL	330 - Sociologia i Antropologia Social

RESUM

L'objectiu general és acostar a l'alumnat a l'estudi d'una de les formes de desigualtat social amb major persistència al llarg de la història: les relacions socials de gènere. Mitjançant el desenvolupament de l'assignatura es tracta de demostrar el seu caràcter estructural, indagar sobre els mecanismes de la seua reproducció i mostrar l'androcentrisme existent en gran part dels plantejaments sociològics més consolidats en el món acadèmic.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Si bé no és un requisit imprescindible, per a superar amb èxit l'assignatura és convenient que els/les estudiants coneguen els conceptes bàsics de l'assignatura Sociologia i els de les assignatures de 1r. curs que formen part del mòdul Ciències Socials.

COMPETÈNCIES

1310 - Grau de Sociologia

- Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.
- Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants hagen desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per a emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Elaborar informes i diagnòstics sobre problemàtiques socials.
- Treballar en equip amb una perspectiva multidisciplinària.
- Comunicar amb claredat de forma oral i escrita teories, problemàtiques i propostes de caràcter sociològic emprant les noves tecnologies de la informació i comunicació.
- Aplicar els principis del codi deontològic professional de la Sociologia i desenrotllar el compromís enfront dels problemes socials.
- Respectar i promocionar els drets fonamentals, la igualtat entre hòmens i dones, la igualtat d'oportunitats i la no discriminació, els valors democràtics i la sostenibilitat.
- Gestionar fonts documentals i estadístiques referides a la realitat social

- Aprendre de forma autònoma i desenrotllar la iniciativa en l'àmbit sociològic.
- Analitzar la societat contemporània, la seua estructura i la seua dinàmica a partir dels conceptes i teories sociològiques.
- Comprendre i analitzar l'evolució de la teoria sociològica i dels seus principals corrents i escoles.
- Desenvolupar i integrar la perspectiva de gènere en l'estudi de la realitat social.
- Descriure i explicar les desigualtats socials a partir de les teories i els indicadors socials i detectar els processos emergents.
- Aplicar les tècniques quantitatives i qualitatives d'arrecplega de dades sociològiques.
- Conèixer i utilitzar les fonts de dades secundàries útils per a la Sociologia.
- Relacionar i integrar informació sobre els fenòmens socials provinent de fonts primàries i/o secundàries.
- Analitzar els fenòmens socials adoptant una perspectiva multidisciplinària (sociològica, psicosocial, econòmica, política, històrica i antropològica) .
- Conèixer els instruments necessaris per a elaborar, executar i avaluar programes de polítiques públiques i projectes d'intervenció social.
- Conèixer les institucions de la societat del benestar que contribueixen a salvaguardar els drets socials.
- Conèixer les ferramentes per a intervenir en situacions de crisi i conflictes socials.
- Identificar i mesurar factors de vulnerabilitat social.

RESULTATS DE L'APRENENTATGE

En finalitzar adequadament aquesta assignatura l'estudiantat serà capaç de:

- Conèixer les possibilitats analítiques de la perspectiva de gènere aplicada a les ciències socials.
- Explicar les diferències teòriques i conceptuals entre les diferents perspectives feministes.
- Definir els principals biaixos de gènere que travessen la investigació social, així com les ruptures epistemològiques més significatives impulsades pel feminisme.
- Identificar les institucions socials (família, escola, grups d'iguals, etc.) i els processos que afavoreixen la reproducció de les identitats duals de gènere.
- Interpretar els processos de reproducció de les identitats de sexe - gènere en les societats contemporànies.
- Identificar els principals components de les asimetries del treball generitzat, així com tot allò relatiu a la segregació laboral, vertical i horitzontal, en funció del gènere.

- Reconèixer els components sociohistòrics de la separació de la modernitat entre allò públic masculí i allò privat – domèstic femení.
- Descriure els processos que caracteritzen les desigualtats i les violències globals de gènere.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. INTRODUCCIÓ A LES PERSPECTIVES TEÒRIQUES FEMINISTES

La Il·lustració i les vindicacions feministes: la reivindicació feminista sobre la igualtat de les dones. Feminisme i sufragisme decimonònic: la lluita pels drets socials i polítics de les dones. El feminisme liberal al segle XX: el segon sexe i la mística de la femineïtat. El feminisme radical i l'opressió patriarcal. El feminisme de la diferència i la controvèrsia sobre la igualtat. Del feminisme als feminismes: feminisme lèsbic, feminisme postcolonial, feminisme de la postmodernitat.

2. RUPTURES EPISTEMOLÒGIQUES I METODOLOGIA DES DE LA PERSPECTIVA DE GÈNERE

Aproximació a l'epistemologia feminista. Ruptures metodològiques, androcentrisme i principals biaixos de gènere. El sistema sexe gènere: renovacions conceptuals i metodològiques. Incorporació de la perspectiva de gènere a la investigació social: entrevistes no codificades, grups focalitzats, observació participant i enquestes. Sobre les possibilitats d'una metodologia feminista.

3. PROCESSOS DE SOCIALITZACIÓ I IDENTITATS DE GÈNERE

Principals agents i processos de socialització de les identitats de gènere. Dispositius de reproducció de les identitats de gènere. L'educació sentimental de dones i homes, dualitat vital i identitats de gènere. Famílies, treballs domèstics i de cura no monetaritzats: conciliació i asimetries persistents de gènere. La contribució de l'escola a la reproducció i al canvi: de l'escola mixta a la coeducació. El currículum ocult i les representacions de l'èxit escolar. Homosociabilitat, micromasclismes i violència de gènere.

4. LA DIVISIÓ GENERITZADA DEL TREBALL

Revisions conceptuals i metodològiques del concepte de treball. Treball monetaritzat i treball no monetaritzat: la comptabilitat feminista de les economies nacionals. Doble jornada i doble presència absència de les dones. Mercat de treball, asimetries i segregació laboral, horitzontal i vertical. Les noves formes d'organització del treball monetaritzat: temps social, flexibilitat i processos de precarització. Treball i interdependències entre gènere, classe social i ètnia: bretxes globals.

5. ESTAT I CIUTADANIA. LES DONES COM A SUBJECTE POLÍTIC

Els drets de ciutadania en les societats occidentals i asimetries de gènere. Modernitat, subjecte polític i contracte social. La dualitat política entre lesfera pública masculina i lesfera privada - domèstica femenina. Estratificació i desigualtat institucionalitzada de les formes de ciutadania: persones assegurades, assistides, beneficiaries indirectes i oblidades. La distància institucional entre representació, participació i poder. Intervenció de l'Estat en lesfera de la reproducció i asimetries de gènere. Elits polítiques globals, gènere i noves classes globals.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	60,00	100
Elaboració de treballs en grup	20,00	0
Elaboració de treballs individuals	10,00	0
Estudi i treball autònom	10,00	0
Lectures de material complementari	20,00	0
Preparació d'activitats d'avaluació	20,00	0
Preparació de classes pràctiques i de problemes	10,00	0
TOTAL	150,00	

METODOLOGIA DOCENT

Estructura per a les diferents sessions de cada tema:

A . Introducció d'idees i conceptes principals.

B. Activitats en l'aula: lectura/visionat de diferents materials documentals rellevants per a l'anàlisi, examen i comentari de dades pertinents , revisió d'altres materials sensibles a les qüestions plantejades en les classes (especialment procedents dels mitjans de comunicació), sempre seguides de discussió i exposició pública.

AVALUACIÓ

El resultat de l'avaluació procedirà tant de l'examen final com dels exercicis i activitats pràctiques que s'han de realitzar, i que seran proposats per cada professor/a al començament del curs acadèmic.

Els components de l'avaluació són els següents:

- a) El 20% de la nota correspondrà als exercicis pràctics que es realitzaran presencialment a l'aula o a través de la plataforma de tasques de l'aula virtual. Algunes d'aquestes activitats seran orals, altres escrites; a vegades caldrà fer-les individualment, a vegades en equip.
- b) El 20% de la nota correspondrà a un treball de aprofundiment en els continguts de l'assignatura, i que serà especificat al començament del curs per cada professor o professora (cerca i anàlisi de fonts secundàries, sessions col·lectives de discussió documental, elaboració de treballs grupals, discussió crítica de lectures, presentació de temes concrets, etc.).
- c) La valoració de l'assistència regular i la participació activa dels i les estudiants en les sessions presencials a en l'aula, tutories i, eventualment, activitats complementàries (tallers, seminaris, conferències...) podran suposar fins a un 10% de la qualificació final.
- d) L'examen suposarà el 50% de la qualificació final. Amb aquesta prova es pretén valorar el nivell de sistematització dels coneixements, tenint en compte la capacitat d'anàlisi i interpretació al voltant de les diferents dimensions i continguts treballats en l'assignatura.

Els/les estudiants que no obtinguen l'aprobat de l'assignatura en la primera convocatòria, podran presentar-se a la segona seguint també aquests criteris. En la segona convocatòria no caldrà repetir les activitats pràctiques ja realitzades al llarg del quadrimestre.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- BELTRÁN, Elena y Virgina Maquieria (eds.) (2001): Feminismos. Debates teóricos contemporáneos. Alianza: Madrid.
- DÍAZ MARTÍNEZ, Capitolina y Sandra Dema Moreno (2013): Sociología y género. Tecnos: Madrid.
- LENGERMANN, Patricia M. y Gillian Niebrugge (2019): Fundadoras de la sociología y la teoría social. 1830 1930. CIS: Madrid.

Complementàries

- AMORÓS, Celia (1985): Hacia una crítica de la razón patriarcal. Barcelona: Antthropos.
- BOURDIEU, Pierre (2000) : La dominació masculina. Edicions 62: Barcelona
- BRAIDOTTI, Rosi (2000): Sujetos nómades. Barcelona: Paidós.
- BUTLER, Judith (2007): El género en disputa: el feminismo y la subversión de la identidad. Barcelona: Paidós.
- CAMPILLO, Neus (2002): Género, ciudadanía y sujeto político. En torno a las políticas de igualdad. València: Institut Universitari de Estudis de la Dona.

- CONNELL, Raewyn y Rebeca Pearse (2018): Género desde una perspectiva global. València: PUV Universitat de València.
- DURAN, M. Ángeles (2000): Si Aristóteles levantara la cabeza. Madrid: Cátedra.
- FRAISSE, Geneviève (2014): Los excesos del género. Concepto, imagen, desnudez. Madrid: Cátedra.
- GARCÍA DAUDER, S. y Eulalia Pérez Sedeño (2017): Las mentiras científicas sobre las mujeres. Madrid: Libros de la Catarata.
- HARAWAY, Donna J. (1995): Ciencia, cyborgs y mujeres. La reinvención de la naturaleza. Madrid: Cátedra.
- IZQUIERDO, M. Jesús (1998): El malestar de en la desigualdad. Madrid: Cátedra.
- PRIETO, Carlos (ed.) (2007): Trabajo, género y tiempo social. Barcelona: Hacer.
- TELLEZ, Anastasia; Javier E. Martínez Guirao y Joan Sanfèlix Albelda (eds.) (2019): Masculinidades Igualitarias y Alternativas. Procesos, Avances y Reacciones. València: Tirant lo Blanch.
- VALCÁRCEL, Amelia (2009): Feminismo en el mundo global. Madrid: Cátedra.

ADDENDA COVID-19

Aquesta addenda només s'activarà si la situació sanitària ho requereix i previ acord del Consell de Govern

1. CONTINGUTS

Es mantenen els continguts contemplats en la guia docent original.

2. VOLUM DE TREBALL I PLANIFICACIÓ TEMPORAL DE LA DOCÈNCIA

Es mantenen les activitats i volum de treball de la guia docent original. La planificació de sessions s'especificarà a principi de curs.

3. METODOLOGIA DOCENT

Les classes s'impartiran de manera presencial, així també com les activitats pràctiques i tutories col·lectives establertes en la guia docent. Les tutories individuals seran preferentment virtuals.

Pel que fa a l'estudiantat afectat o en situació de vulnerabilitat, la metodologia docent serà adaptada a algun tipus d'activitat no presencial, entre les quals podrà estar l'assignació de treballs individuals, el desenvolupament d'un projecte o informe individual, l'estudi d'una bibliografia específica o/i les tutories per videoconferència.

En cas que la situació sanitària imposara que la totalitat de la docència es desenvolupara online, les sessions es substituiran per pujada de materials a l'Aula virtual, videoconferència síncrona o/i diapositives locutades.

En el cas de les activitats pràctiques, es garantirà la interacció amb estudiantat mitjançant videoconferència, fòrum o chat en aula virtual. Donat el cas, les adaptacions corresponents seran comunicades a través de l'aula virtual per l'equip docent de cada assignatura.

4. AVALUACIÓ

Es mantenen els criteris de la guia docent quant a la ponderació de l'avaluació de cada tipus d'activitat.

Pel que fa a l'estudiantat afectat o en situació de vulnerabilitat, la proporció de qualificació de les activitats de grup avaluables es traslladarà a activitats individuals.

En cas que la situació sanitària imposara que la prova final es desenvolupara online, es proposarà una avaluació per alguna de les següents modalitats: prova escrita individual per tasca síncrona mitjançant qüestionari per aula virtual; prova escrita individual asíncrona amb preguntes de desenvolupament lliurada per aula virtual i la possibilitat d'addició d'activitats d'avaluació continua.

5. BIBLIOGRAFIA

Es manté la bibliografia existent en aula virtual.

Si la situació sanitària imposara tancament de biblioteques, es facilitaria material de suport a través de l'aula virtual.